

Kommunedirektørens orientering om språkopplæring for fremmedspråklige

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Vefsn kommune

Møtedato

08.04.2025

Saknr

10/25

Saksbehandler Kent Røstad

Arkivkode FE-033

Arkivsaknr 23/374 - 16

Forslag til vedtak

Kontrollutvalget tar redegjørelsen til orientering.

Vedlegg

Kommunedirektørens orientering om språkopplæring

Saksopplysninger

I kontrollutvalgets møte 18. februar 2025 ble det i sak 04/25 - Innspill til kontrollarbeidet, vedtatt å be kommunedirektøren om en skriftlig orientering om Vefsn kommune har en helhetlig organisering og rutiner for språkopplæring for fremmedspråklige med like kriterier i de ulike skolene i kommunen.

Kontrollutvalget fattet følgende omforente vedtak:

Kontrollutvalget ber kommunedirektøren gi en skriftlig orientering til sekretariatet innen den 26. mars 2025 om kommunen har en helhetlig organisering og rutiner for språkopplæring for fremmedspråklige med like kriterier i de ulike skolene i kommunen.

Kommunedirektøren v/ kommunalsjefen har i brev datert 7. mars fått avklaring fra sekretariatet om at saken gjelder opplæringsloven §§ 3-6 og 3-7. Opplæringsloven § 3-6 gjelder særskilt språkopplæring i grunnskolen og § 3-7 gjelder innføringsopplæring for elever i grunnskolen som har bodd kort tid i Norge.

Kommunedirektøren v/ kommunalsjefen har i sin skriftlige orientering angitt følgende:

Opplæringsloven § 3-6

- Elever i Vefsn kommune får innfridd denne rettigheten ved den skolen de er elev. Alle skolene i kommunen har elever som har vedtak om særskilt norskopplæring
- Inneværende skoleår er det totalt 81 elever med vedtak om særskilt språkopplæring og elevene er fordelt på alle kommunens fem grunnskoler.
- Alle elever skal kartlegges før det fattes vedtak. Kommunen benytter seg av Utdanningsdirektoratets kartleggingsverktøy i grunnleggende norsk. Dette kartleggingsverktøyet hjelper skolen å finne ut om elever med norsk som andrespråk trenger særskilt norskopplæring, hvilken norskopplæring eleven trenger og når eleven er klar til å gå over til ordinær opplæring. Verktøyet benyttes ved alle skolene.
- Kommunen har en ansatt i 60% stilling som hjelper alle skolene i arbeidet, men vedkommende har sin arbeidsplass ved Mosjøen skole.
- Elever som har rett på morsmålsopplæring, får også vedtak om dette. Inneværende skoleår gis det morsmålsopplæring i arabisk, serbisk og ukrainsk.
- Morsmålsopplæringens formål er å styrke elevens forutsetninger for å lære det norske språket og skal gis utenfor skoletiden.
- Mange tror feilaktig at det handler om å videreutvikle sitt morsmål uten at det knyttes opp til hensikten med å lære det norske språket. I år gis morsmålsopplæring ved 2 av kommunens grunnskoler.

Opplæringslovens § 3-7

- Kommunestyret i Vefsn har for mange år tilbake fattet vedtak om at Mosjøen skole og Kippermoen ungdomsskole er mottaksskoler for minoritetsspråklige elever. Dette betyr at dersom foreldre ønsker det for sine barn kan de få gå i innføringstilbud inntil 2 år ved disse skolene.
- Elever har rett til å gå på nærskolen, innføringstilbud er et frivillig tilbud.
- Elevenes rettigheter til styrket norskopplæring gjelder selv om foreldrene ikke ønsker at de skal gå i innføringstilbud.
- Etter at tiden i innføringstilbudet er over, skal eleven inn i ordinær klasse på sin nærskole.
- De fleste minoritetsspråklige elevene er bosatt i Mosjøen skoles opptaksområde, så da fortsetter de som elever der, men ikke i innføringstilbud. Elever fra Kulstad og Olderskog går over til nærskolen
- De siste årene har det vært mange elever fra Ukraina som har ankommet Vefsn kommune. Disse barna er elever ved alle de fire grunnskolene i byen. Det er derfor opprettet flere innføringsklasser som midlertidig tilbud, finansiert av flyktningemidler.
- Kun mottaksskolene har innføringsklasser. Elever fra Ukraina som går på Kulstad skole eller ved Olderskog skole er ferdige i innføringstilbudet. Elevene kan likevel ha rett på særskilt norskopplæring.

Oppsummert presiseres det at Vefsn kommune oppfylder kravene i opplæringsloven §§ 3-6 og 3-7. Det gjennomføres systematisk språkkartlegging ved alle skoler som skolene må dokumentere for kommunalsjefen hvert år.

Alle kommunens grunnskoler gir opplæring etter § 3-6, mens innføringstilbud i egne klasser etter § 3-7 kun gis ved Mosjøen skole og Kippermoen ungdomsskole. Dette på bakgrunn av tidligere vedtak i kommunestyret. Alle elever ved grunnskolene i Vefsn kommune får likeverdig tilbud.

Vurdering

Sekretariatet vurderer at Vefsn kommune har en helhetlig organisering og rutiner for språkopplæring for fremmedspråklige elever, og at kommunen oppfylder kravene i opplæringsloven §§ 3-6 og 3-7. Sekretariatet anbefaler at kontrollutvalget tar redegjørelsen til orientering.